Multiconsult

NOTAT

Oppdrag	**Oppdal Ungdomsskole**	Dokumentkode	10253193-01-EG-NOT-01
Emne	Egnethetsvurdering	Tilgjengelighet	Åpen
Oppdragsgiver	Oppdal kommune	Oppdragsleder	Maia Ackre
Kontaktperson	Anders Nordmo	Utarbeidet av	Ragnhild Solgård
Kopi		Ansvarlig enhet	Spesialrådgivning

SAMMENDRAG

Det er gjort en enkel egnethetsvurdering av Oppdal ungdomsskole, basert på multimap-metodikk for kartlegging av funksjonell egnethet.

1 Innledning

1.1 Formål

Formål med kartleggingen er å beskrive hvor egnet Oppdal ungdomsskole er til bruken skolen har i dag.
Bygg og eiendommer er virkemiddel for at organisasjonen skal kunne oppnå sine mål. Bygninger med dårlig funksjonell egnethet for kjernevirksomheten medfører ineffektivitet direkte i form av negativt påvirket drift, eller indirekte ved for eksempel økt sykefravær. Med funksjonell egnethet menes i hvilken grad ønskede tjenester (undervisning), kan leveres i de eksisterende lokaler med tilstrekkelig *kvalitet* og på en *ressurseffektiv* måte, og med tilfredsstillende forhold for de som oppholder seg i lokalene.

Dette er en kartlegging av byggtekniske forhold som påvirker funksjonaliteten til bygget. Det kan være andre drift og forvaltningsperspektiver som påvirker brukernes opplevelse av byggene, som for eksempel grad av renhold, arbeidsmiljø med mer, men dette kartlegges ikke her.

Kartleggingen er utført med å intervjue to representanter fra skolen, begge har vært brukere av skolen i over 10 år. Rektor Håvard Melhus- (har vært ved skolen i mer enn 15 år) og inspektør Einar Lian Bjørgum (har vært ved skolen i mer enn 10 år).
Begge brukere påpekte mange av de samme manglene/forholdene ved bygget.

1.2 Bruk av bygget

Skolen har i dag 255 elever og 30 lærere, med miljøarbeidere og øvrig personale er det ca 40 ansatte. Vanlig klassestørrelse er 25 elever.
Elevenes skoledag varer fra 08:30-14:15, lærerne er som regel til stede fra ca 08:15 til ca kl 16:00.

00	8.2.24	Egnethet – rapport	Ragnhild Solgård	Kjell-Tore Våge	Maia Ackre
REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

Bygget har vært brukt som ungdomsskole siden 1965. Den nye fløyen som ble bygget for ca. 20 år siden ble bygget som et åpent areal i begge etasjer. Det ble siden endret for å få klasserom. Denne inndelingen fungerer ikke optimalt.

Bygg/fløy vest: Har rom for mat og helse, naturfag i sokkeletasjen og klasserom og grupperom i 1. etasje.

Bygg/fløy øst: Verksted/sløydsal, tekstilrom, tegnesal/dataundervisning i sokkel. Administrasjon, lærerarbeidsplasser og 2-3 klasserom i 1. etasje. Tegnesal/datarom brukes nå til undervisning i norsk for fremmedspråklige.

Bygg/fløy nybygget: Bygget som åpent areal som senere er delt opp i klasserom, blant annet med foldevegger. Utfordringen er at foldevegger og nye vegger ikke er like solide mht bruk og har en del lydgjennomgang. Bibliotek i 1. etasje og undervisningsrom i sokkeletasje.

Skolen bruker musikkrom og svømmebasseng i kulturhuset som ligger like ved ungdomsskolen. I gymtimene brukes idrettshallen som ligger ca 5 minutters gange fra ungdomsskolen.

Bygget brukes i liten grad til andre aktiviteter enn undervisning og leies i liten grad ut til andre formål: Skolekjøkkenet leies ut 2-3 ganger pr år og skolen leies noen ganger ut til overnatting i ferier ved større idrettsarrangementer sommerstid.

1.2.1 Fremtidige krav

På spørsmål om hvordan respondentene tror behovene og arbeidsmetodene vil endre seg i tiden fremover, pekes det i grove trekk på tre endringer som har hatt konsekvens for undervisning og kravene til bygget, og hvor trendene forventes å forsterkes:

1. Oppdal kommune har i de senere år tatt imot mange flyktninger. Dette krever språkopplæring. Elevene må deles opp i mindre grupper for språkopplæring. Mindre grupper krever flere rom med plass for 5 og/eller 10 elever, ikke bare klasserom med plass for 25+ elever. Antall elever øker tilsvarende ca en klasse høsten 2024 på grunn av tilflytting/flyktninger. Det antas at behovet vil øke i årene fremover.
2. Flere elever med spesielle behov: De siste årene har antall elever som har spesielle behov på grunn av psykososiale forhold økt, antall elever med skolevegring har økt. Flere elever har behov for tilpasning mht. lærevansker. Antallet oppleves som økende.
3. Endret undervisning på grunn av fagfornyelse i 2020 med sterkt fokus på elevmedvirking. Dette har en del å si for undervisningen, og mer behov for å spre elevene i mindre grupper, økt behov for mindre rom, ikke bare ordinære store klasserom.
   Inkluderende praksis/å inkludere alle forutsetter handlingsrom blant annet til å kunne dele opp elevmassen i mindre grupper.
   Det er også mer differensiert undervisning, f. eks. i matematikk hvor et kull med 3 klasser er delt inn i 4 grupper i matematikk.

Ut fra punktene over, peker brukerne på et økende behov for flere mindre rom, rom for små grupper på 5 elever eller grupper på 10 elever, i tillegg til vanlige klasserom for 25+ elever. Brukerne mener at dagens klasserom i seg selv fungerer bra, men at de må suppleres med flere mindre rom/grupperom.

I tillegg til punktene over, er det elever med tilpasningsbehov, som rullestolbrukere og elever med nedsatt hørsel. Det er kun tilgang til klasserom i 1. etasje med heis fra sokkeletasje. For elever med hørselsnedsettelse er løsningen i dag lydforsterkningsanlegg med mikrofoner og høyttalere.

Brukerne påpeker at klasserommene i den eldste delen av skolen fungerer godt og at de har store spesialrom.

Arbeidsrommene til lærere er små, og rommene ligger spredt i bygget. Det er mangel på rom for konfidensielle samtaler. Det mangler også møterom/rom for elevsamtaler mellom lærer, elev og forelder. Det er 2 elevsamtaler pr. år mellom elev og lærer og 2 foreldresamtaler mellom lærer, elev og forelder. Til sammen ca. 1000 møter.

Det nevnes også at det mangler et felles samlingssted som et auditorium eller kantine med plass for alle elevene. Bygget har ikke kantine, så elever spiser ved pultene i klasserommene.

Utfordringene og fordelene med skolen som den fremstår i dag, må tas videre og løses ved en eventuell utvikling av romprogram for ombygging av skolen.

2 Kartlegging egnethet

2.1 Definisjoner

Det er i henhold til Multimap sett nærmere på 8 konkrete parametre, hvor det er satt en tilstandsgrad fra 0-3.
Tommelfingerregler for de ulike tilstandsgradene er:
TG 0 **Funksjonaliteten er slik man ville forventet med dagens standard og normer.** Enheten/etasjen muliggjør optimal ressursbruk ift oppgaver som skal løses.
TG 1 **Funksjonaliteten er god, og vi har fornuftig ressursbruk.** Enheten/ etasjen har noen mindre forbedringspunkter i forhold til dagens standard.
TG 2 **Bygningsmessige forhold skaper utfordringer for god drift.** Kategorien tilsier behov for noen tiltak og tilrettelegging for å bedre ressursbruk/egnethet.
TG 3 **Bygningsmessige forhold forsinker og forhindrer god drift.** Behov for ekstra ressurser/utvidet driftstid for å løse oppgavene. Flere oppgaver blir ikke løst.

Siden det er snakk om flere fløyer, er det i noen tilfeller satt flere tilstandsgrader, for å vise differanse på ulike fløyer og/eller for å nyansere.

2.2 Vurderinger

2.2.1 Funksjoner:

Inneholder lokalene rom for alle funksjonene som virksomheten trenger? Eller er det noen aktiviteter man ikke får utført i lokalene?
Skolen mangler møterom og rom til konfidensielle samtaler, både telefonsamtaler og samtaler med elever. Skolen mangler musikkrom (har i kulturhuset) og mangler større fellesareal/kantine. Det er ikke dusj for ansatte på skolen og garderobeforholdene er ikke optimale: Yttertøy og sko henges opp i gangen utenfor personalrommet.

Tilstandsgrad: TG2

2.2.2 Kapasitet:

Legger kapasiteten til rette for en effektiv drift? Eller bremser den effektiviteten? Er det f.eks.

mange nok undervisningsrom, grupperom ift. behov? Er det klager eller misnøye fra noen av brukerne?
Det er for få lærerarbeidsplasser, og de som finnes er trange.
Det er for få grupperom sammenlignet med behovet.
Skolekjøkkenet burde hatt en ekstra stasjon for å ha plass til en hel klasse ad gangen.
Det er få personaltoaletter, og personalgarderobe er et område der lærere kan henge fra seg yttertøy.
Tilstandsgrad: TG 2 for ny fløy og sokkeletasje. TG 3 for fløy øst 1. etasje (administrasjon, lærerarbeidsplasser, møterom) og fløy vest 1. etasje (grupperom)

2.2.3 Størrelse og utforming:

Rommenes størrelse og utforming: Er dere fornøyde med størrelsen og utformingen til rommene/de viktigste funksjonsarealene? Er det søyler/takhøyder eller dårlig arealutnyttelse som begrenser effektiviteten?

Klasserommene har god utforming og god størrelse, unntaket er rom 119 som lenge ikke var brukt som klasserom: Det mangler blant annet dagslys og har noe dårlig ventilasjon. Klager på inneklima i dette rommet.
De åpne arealene som er seksjonerte (nyere del) har en uhensiktsmessig utforming – inndelingen gir grunne og brede klasserom, noe som ikke er optimalt.
Tilstandsgrad: TG 1 til eldste del, TG 3 til nyeste del

2.2.4 Planløsning

Enhetens/etasjens planløsning: Er den innbyrdes plasseringen av de ulike funksjoner, rom og støttefunksjoner (som er lokalisert i eller i tilknytning til etasjen/enheten) hensiktsmessig? Bidrar planløsningen til effektive arbeidsprosesser gjennom god logistikk, korte avstander, ingen unødig tidsbruk og god oversiktlighet eller bremser planløsningen effektiviteten?

Det er mye renning i gangene fordi det ikke er nok rom slik at man har en fløy pr. klassetrinn. Det er mye trafikk i gangene underveis. Arbeidsrommene til lærerne ligger spredt i fløy øst og vest, slik at teamene er spredt. Helst skulle det vært en fløy med administrasjon og arbeidsrom for lærerne.

Tilstandsgrad: TG 2 for fløy øst og nyeste fløy, TG 1 for fløy vest.

2.2.5 Kommunikasjonsveier

Kommunikasjonsveier: Er det gode og brede nok kommunikasjonsveier (korridorer)? - Er tilgjengeligheten god for alle brukergrupper, inklusive bevegelseshemmede? Er det lett å finne frem for alle brukergrupper?

Det er generelt dårlig tilkomst for rullestolbrukere. Rullestolbrukere må bruke inngang i sokkel og ta heis opp til 1. etasje. Det er bare et toalett som er tilgjengelig for rullestolbrukere. Deler av korridorer er smale, noen dører til viktige funksjoner er smale og det er nivåforskjeller mellom de ulike fløyene og ned til garderobene. Ny fløy er bedre utformet. Tilgjengeligheten for rullestolbrukere er dårlig, det vil f.eks. kreve tilpasning av bygget dersom en lærer havner i rullestol.

Tilstandsgrad: Fløy øst og vest, 1. etasje: TG2. Nybygd fløy og sokkel: TG1

2.2.6 Bygningsmessig standard og kvalitet ift. kjernevirksomhet/funksjoners krav og behov

Parameteren omhandler kvaliteten/ytelsen på, eller mangelen av, de tekniske installasjonene som trengs for dagens virksomhet, samt muligheten for installasjon av nødvendig nytt utstyr.

Er det tekniske årsaker til at man ikke har effektive arbeidsprosesser eller uhensiktsmessige forhold?

Standarden er tilfredsstillende, med noen unntak. Alle elever har hver sin PC, og må lades, noe som til tider medfører bruk av skjøteledninger og bruk av kabelruller.

Lydtetthet / manglende lydtetthet er et stort problem mellom klasserom og kontorer. I nyeste fløy kan man ikke ha undervisning i to tilliggende rom samtidig pga. lydsmitte.

Akustikk er dårlig i deler av bygget, spesielt i personalrom er det dårlig akustikk.

Det er noen ganger for varmt og noen ganger for kaldt i rom, og ventilasjon har vært et stort problem siden 2002. Det er feil/ustabil og manglende ventilasjon i rom.

Tilstandsgrad TG 2

2.2.7 Virksomhetsrelaterte bygnings- og installasjonstekniske forhold:

Er det virksomhetsrelaterte bygnings- og installasjonstekniske behovet godt ivaretatt? Har det god driftssikkerhet, eller er det ofte driftsstans, og bidrar det til effektive arbeidsprosesser for kjernevirksomheten?

Ventilasjon er et stort problem og har vært det siden 2002: Det er feil, manglende og ustabil ventilasjon av rommene. Noen elever klager på hodepine på grunn av luft/temperatur i deler av bygget. Det er blant annet mangler med ventilasjon der det er satt opp nye vegger i nyeste fløy.

Tilstandsgrad TG1 - 2

2.2.8 Estetikk og trivsel:

Fremstår lokalene som pene, lyse, ærverdige, ordentlige og hyggelige med god materialkvalitet og standard?

Skolen oppfattes som veldig grå, både ute og inne, med lite farger. Skolen har tatt initiativ til å male noen rom/flater selv. Utearealet er en stor asfaltplass. Oppleves grå, men har forsøkt å få inn mer innbydende elementer.

Fasadene er malt opp for ca 2 år siden.

Mye bruk av skifer i gulv, fremstår solid, men litt lite tidsmessig/umoderne. Brukere kommenterer at skolen oppleves som grå, men ren og ordentlig.

Tilstandsgrad: Sokkel TG2, 1. etasje TG1

2.2.9 Ekstern funksjonell egnethet

Under ekstern funksjonell egnethet skal det vurderes hvor tilgjengelig lokalet/bygget som benyttes er, og om de som skal bruke bygget har vanskelighet med å komme hit. Er det akseptabel avstand og tilkomst til nødvendige samarbeidspartnere/funksjoner utenfor bygget? I tillegg vurderes trafikale forhold rundt tilkomst til områdene, som offentlig transport og parkering for sykkel og bil.

Det er litt uhensiktsmessig å ha varelevering via skoleplass, stedvis trangt for større kjøretøy.

Bygget har akseptabel avstand til andre funksjoner, som idrettshall og svømmebasseng.

God parkeringsplass, sentralt plassert i Oppdal sentrum.

TG1.

2.3 Oppsummering, funksjonell egnethet

Skolen har mange positive sider, som gode klasserom og store spesialrom.

Det mangler mange rom og romtyper som det ikke var behov for da skolen ble oppført, som mindre grupperom, nok areal til lærerarbeidsplasser og små møterom. Det er heller ikke mulig å samle et klassetrinn i en fløy, slik skolen er utformet i dag. En vesentlig mangel som bidrar til dårlig arealutnyttelse, er at noen rom ikke er egnet til klasserom på grunn av manglende dagslys, og at noen rom ikke kan brukes samtidig som naborommet er i bruk pga lydsmitte. Det fører til at noen arealer utnyttes dårlig.

Et ønske fra skolens ledelse, er å ha et areal som kan samle hele skolen, fellesareal som kantine eller lignende.

Enkelte løsninger, som manglende universell utforming må senest løses ved en eventuell ombygging. Universell utforming er svært dårlig ivaretatt ved skolen i dag.

Samlet sett er funksjonell egnethet middels god, med behov for tiltak for å bedre egnetheten for å oppnå effektiv arealbruk og drift av skolen.

Faktorer som skisseprosjekt må hensynta er:

- Behov for flere mindre rom/grupperom, møterom/samtalerom og musikkrom
- Behov for nok antall og nok areal til lærerarbeidsplasser
- Større fellesareal
- Bedre universell utforming.
- Eksisterende vegger ivaretar ikke krav til lydgjennomgang godt nok.
- Rikig bruk /benytting av ulike arealer.

Dette dokumentet har blitt utarbeidet av Multiconsult på vegne av Multiconsult Norge AS eller selskapets klient. Klientens rettigheter til dokumentet er gitt for den aktuelle oppdragsavtalen eller ved anmodning. Tredjeparter har ingen rettigheter til bruk av dokumentet (eller deler av det) uten skriftlig forhåndsgodkjenning fra Multiconsult. Enhver bruk av dokumentet (eller deler av det) til andre formål, på andre måter eller av andre personer eller enheter enn de som er godkjent skriftlig av Multiconsult, er forbudt, og Multiconsult påtar seg intet ansvar for slikt bruk. Deler av dokumentet kan være beskyttet av immaterielle rettigheter og/eller eiendomsrettigheter. Kopiering, distribusjon, endring, behandling eller annen bruk av dokumentet er ikke tillatt uten skriftlig forhåndssamtykke fra Multiconsult eller annen innehaver av slike rettigheter.